

Motion till riksdagen 2008/09:U272

av **Magdalena Streijffert och Matilda Ernkrans (s)**

Stöd till demokratiörelsen i Burma

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om att Sverige bör fortsätta, och öka, sitt biståndssamarbete med de burmesiska oppositionsgrupper som i Burma och längs Burmas gränser arbetar med bl.a. demokratiutveckling, hiv/aidsrelaterade problem, kvinnors och barns rättigheter.

Motivering

Burmas folk lever sedan mer än 45 år i en av världens mest brutala och slutna militärdiktaturer. Detta har blivit än mer uppenbart för omvärlden under det gångna året då munkledda demonstrationer krossats med våld och en cyklondrabbad befolkning nu förvägras internationell hjälp. Trots hårt arbete från den burmesiska demokratiörelsen och påtryckningar från omvärlden tycks juntans järngrepp om landet alltjämt orubbat. Men kampen för förändring fortsätter, mycket tack vare de eldsjälarna som aldrig ger upp hoppet om en bättre framtid.

Sedan den första militärkuppen i Burma 1962 har landet, som är mycket rikt på naturresurser, blivit ett av världens fattigaste. Burma finns sedan många år tillbaka på FN:s lista över "least developed countries". År 1962 valde militärjuntan att förstatliga hela den burmesiska ekonomin, vilket så småningom, tillsammans med den utbredda korruptionen, ledde till att landets ekonomi kollapsade. År 1988 skakades militärregimen då tiotusentals människor krävde demokrati i landet. Ledaren för denna unga demokratiörelse blev snart Aung San Suu Kyi, som sedermera placerades i husarrest. År 1990 hölls val i Burma och oppositionen fick över 80 procent av platserna i parlamentet. Militären accepterade dock inte utslaget utan slog hårdhänt ned den spirande demokratin. Många av dem som var aktiva i demokratiörelsen fängslades,

Fel! Okänt namn på

mördades eller flydde landet. Efter 1988 liberaliserades ekonomin något, men det är en utveckling som inte minskat fattigdomen.

Idag, 20 år efter de stora demonstrationerna 1998, har en ny folklig demokrati rörelse vuxit fram. 100 000-tals burmeser har gått ut på gatorna för att kräva demokrati och drägliga levnadsförhållanden. Militären har återigen svarat med våld och många människor har dödats. Nu sitter långt över 1 000 demokratiaktivister som politiska fångar i Burma.

Många demokratikämpar i Burma tvingas fly för sina liv. De allra flesta flyr till Thailand. Årets Anna Lindh-pristagare, Khin Ohmar är en av dem. Det är dock inte bara demokratiaktivister som flyr, utan många ungdomar tvingas lämna Burma för att få tillgång till utbildning i de stora flyktinglägren. Andra flyr för att kunna arbeta och skicka tillbaka pengar till sina familjer. Längs den thai-burmesiska gränsen bor också mängder av flyktingar från de olika etniska minoriteterna i landet, vars hemtrakter drabbats hårt av inbördeskriget i Burma eller av tvångsflyttningar till följd av byggandet av dammar eller gaspipelines. Idag är det inte bara i Burmas gränsregioner det lever burmesiska flyktingar, antalet interna flyktingar ökar kontinuerligt. I dessa fattiga och/eller krigsdrabbade områden där människor har små försörjningsmöjligheter sprids sjukdomar snabbt. Malaria, tbc och hiv/aids är vanligt. Framför allt i östra Burma är en stor del av marken minerad och olyckor på grund av landminor är vanligt. Sjukvården inne i Burma, inte minst i gränsregionerna, är undermålig och de flesta har ingen möjlighet att få den vård de behöver.

Internationella biståndsorganisationer som via militärjuntan försökt arbeta i Burma har ofta stött på stora hinder. Bland annat är restriktionerna så omfattande att många av dem, däribland Global Fund, har valt att lämna landet.

Den burmesiska oppositionsrörelsen består idag av mycket mer än bara demokratiaktivister. Där ingår förutom de politiska organisationerna som jobbar med demokratiutveckling och mänskliga rättigheter även kvinnoorganisationer som jobbar för kvinnors rättigheter, organisationer som jobbar med flyktingbarnens rätt till skolgång och organisationer som jobbar med sjukvård och/eller hiv/aids. De jobbar i gränsområdena men flera av dem jobbar också inne i landet genom så kallad cross-border-verksamhet. De tar sig in i de värst drabbade områdena, där inbördeskriget fortfarande rasar och dit de internationella organisationerna inte når. Bland dem som arbetar inom den burmesiska oppositionsrörelsen finns bland andra dr Cynthia Maung som i år var en av de nominerade till "World Children's Prize for the right of child" för sitt arbete med flyktingsjukhuset "Mae Tao Clinic". De flesta som är aktiva inom dessa organisationer är själva burmesiska flyktingar och det bistånd de får från framför allt västvärlden är fundamentalt för deras fortsatta verksamhet.

Sverige, via Sida, har tidigare stöttat oppositionsrörelsens arbete, bland annat genom ett samarbete med Thai-Burma Border Consortium. Merparten av det svenska biståndet har gått till flyktingarna och flyktingorganisationerna längst den thai-burmesiska gränsen. Främst har det varit bistånd som gått till basförnödenheter, utbildning och sjukvård. 2005/06 uppgick detta bistånd till 61,75 miljoner kronor. Sida har också gett pengar till den oppositionella radiostationen Democratic Voice of Burma, som sänder från Norge.

Fel! Okänt namn på

Burma är ett fattigt land men där finns en mycket stark och aktiv demokratiörelse, vars engagemang sträcker sig utanför det strikt politiska, och det finns en god grund att fortsätta bygga på. Mot bakgrund av detta menar vi att det svenska biståndet till de burmesiska oppositionella och de burmesiska flyktingarna i exil måste fortsätta och öka.

Stockholm den 30 september 2008

Magdalena Streijffert (s)

Matilda Ernkrans (s)